

Fredrikshald 1716 - Slaget i Vadet 1716 - Historisk spill 5-7. juni 2026

Fredrikshald Borgervepning har gleden av å invitere til Historisk spill - «Slaget i Vadet 1716» - 5-7. juni 2026.

Historisk bakgrunn

I 1716 angrep Carl K. Norge og hans styrker stod ved Akershus og Oslo. Angrepet lyktes ikke og Carl K. måtte trekke seg tilbake mot Fredrikshald. En svensk forsterkningsstyrke ved Generalmajor Delwig rykket fram fra sør - langs Iddeletten - og forsøkte å krysse elven Tista ved uadestedet i Tistedal, for å slå seg sammen med Carl K. styrke, so var forlagt på Torpum gård vest av Fredriksten og byen.

Ett kompani fra Fredrikshald Borgervepning, under ledelse av Peder Colbjørnsen, hindret Delwig styrke å krysse Tistedalselva, og forsinket derved svenske styrkers fremrykking mot Fredrikshald og Fredriksten Festning.

*Svenske styrkers senere angrep mot Festningen og byen ble slått tilbake (Slaget ved Borgerkansan). Senere samme sommer, den 8. juli 1716, ble den svenske forsyningsflåten ødelagt av den Dansk-Norske Flåten under ledelse av Peter (Wessel) Tordenskiold i Dynekilen. Karl K. måtte trekke seg tilbake til Sverige. - **Felttoget mot Norge hadde mislykkes***

Arrangementet finner sted i Vadet i Tistedal i Halden kommune.

(Parkering v/ Tistedal skole, Stadionveien 8, 1791 Tistedal

Program for arrangementet ligger vedlagt.

Påmelding

*Bindende påmelding for avdelinger/enkeltdeltakere med angivelse av antall deltakere (bespising), antall kanoner og geværer (krutt), antall telt i leiområdet og om man ønsker å stille med marketenteri (plassering i leiområdet). Det vil bli satt opp en «liten by» slik at medlemmer i tidsriktige drakter/klær også er hjertelig velkomne. **Deltakeravgift kr 250,- pr deltaker (bespising).***

Deltakeravgiften innbetales innen påmeldingsfristen til vår konto i Berg sparebank merket:

Betaler (Foreningens navn) og VADET 2026:

Fra Norge Bankkonto: 1105.27.86489, Berg Sparebank, Storgata 10, 1771 Halden, Norge

Fra utlandet IBAN: NO59 1105 2786 489, BIC/SWIFT: BRGPNO21XXX

*Påmelding på epost senest innen **1. mai 2026** til Fredrikshald Borgervæpning, v/ leder Arild Johansen; barrikaden@live.no. Vennligst bruk vedlagte påmeldingsskjema.*

Eventuelle spørsmål kan rettes til samme epostadresse eller i telefon (+47) 91394088.

Fredrikshald 1716 - Slaget i Vadet 1716 - Historisk spill 5-7. juni 2026

PROGRAM

(programmet er foreløpig og det kan komme endringer)

FREDAG 5.6.26 - 16.00 - Ankomst - oppsetting av telleir

19.00 - Kveldsmat

LØRDAG 6.6.26 - 08.00 - Frokost

09.00 - Ledermøte/ informasjon

10.00 - Trening/ informasjon

11.30 - Marsj fra Vadet - Krokhaugen - Bommen - Rema - Vadet

13.00 - Lunsj

15.00 - Slaget i Vadet

16.00 til 18.30 - Åpen leir. (starter etter slaget)

19.00 - Middag

Forbrødring.

SØNDAG 7.6.26 - 08.00 - Frokost

Det planlegges mulighet for omvisning ved Dynekilen.

Tidspunkt fastsettes nærmere.

Avreise (eno)

Historisk beretning om det som skjedde i Vadet i Tistedal i 1716 – Karl XII - Felttoget mot Norge

SLAGET I VADET 1716.

Opplysningene er hentet fra Munthes Fredrikshalds historie fra side 524 til 547.

Først noen ord om hva som skjedde i forkant av slaget i Vadet.

8. Mars 1716. Svenskene som ble ledet av Carl XII gikk over grensen ved Ørje/ Rømskog. Også General Carl Gustav Marnier som ledet 4000 mann kom over grensen ved Bjørkebekk. Meldinger om dette kom til Kommandant Brun på Fredrikshald festning. Nå ble det satt i gang en storstilt mobilisering. Foreløpig gikk svenskene forbi Fredrikshald og mot Glomma for å slå bro over der. Dett for lettere å fram forsyninger til angrepet mot Oslo.

18. Mars 1716. Fredrikshald trengte flere soldater til forsvar og vakthold rundt byen. Derfor blir nå et tredje kompani Fredrikshald frivillige opprettet. Dette bestod av 80 sagarbeidere, bønder og noen andre frivillige. Totalt 109 mann. Og snart skulle de få sin ilddåp.

25. Mars 1716. General Aschenberg var i anmarsj med 732 ryttere. Disse kom gjennom Eningdalen. Her hadde nordmennene revet broen, men denne ble nå bygd opp igjen slik at kanoner og forsyninger kunne komme fram. Det ble satt av 100 mann til forsvar av broen. General Aschenberg og hans tropp dro nå opp til Tistedal og over Femsjøen på isen. Borgervæpningen lå på vakt ved Skåningsfoss bro. Når de fikk høre om svenskene dro en del opp for å hindre svenskene, men de kom for sent. Svenskene var allerede over til den andre siden av Femsjøen mot Torpedalen og dro vider mot Glomma.

28. Mars 1716. Nå kom det flere svenske soldater ridende mot Vadet. Men denne gang sto det nye frivillige korpset med 20 mann, ledet av Jacob Wern på vakt. Det var kommet enormt mye sne, så svenskene kunne bare ri 2 i bredden på rekke. Når de kom frem til Vadet begynte Fredrikshald frivillige korps å skyte. En svensk offiser og 3 menige ble skutt og drepe omgående. Svenskene trekker seg tilbake til skogen og omgrupperer seg. Nå fikk de uerfarne soldatene panikk, da de hadde sett at det var mange svensker. De rømte nå ned mot byen igjen, mens Jacob Wern sto tilbake og ropte kommando ord på Tysk. Heldigvis misforsto svenskene dette og trodde at skogen var full av nordmenn. Nå trekkte de seg tilbake til Bakke på Idd, og tok med sine falne soldater. I dagene som fulgte var Fredrikshald frivillige med på flere trefninger, blant annet mot Enningdalens bro.

6. Mai 1716. General Delvig og 4000 svenske soldater og ryttere hadde gått over grensen og gikk mot Vadet for her å vade over elven og videre mot Oslo. Han slo leir på Bjørnstad gårdene. Dette så nordmennene. Peder Colbjørsen som var leder av Borgervæpningen samlet nå 200 mann, De fikk også med to 6 punds kanoner fra et skip som hadde frosset fast i isen på havna. I forkant hadde de lagt ut spanske ryttere i vannkanten og lagd brystvern. General Landsborg kom også med 3 kompanier soldater o to 6 punds kanoner. Nordmennene gjorde seg nå klare til kamp.

SLAGET I VADET 1716.

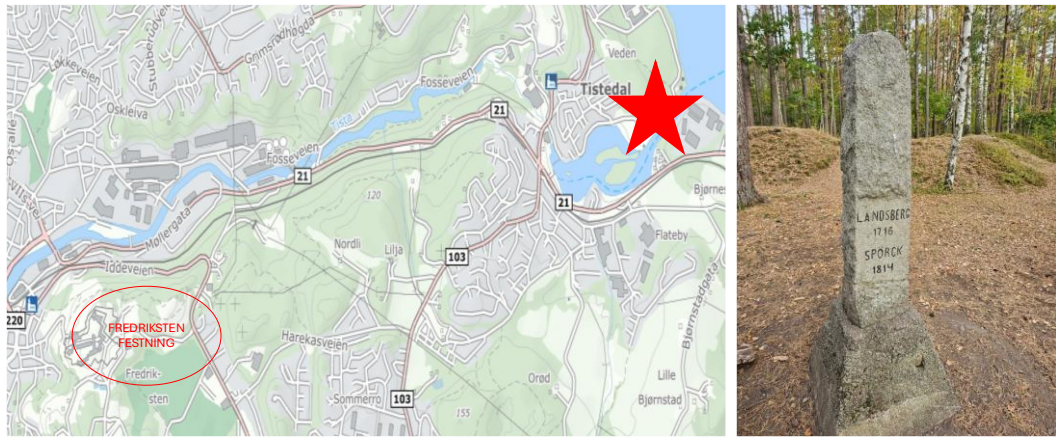
7. Mai 1716. Etter aftensangen kom en del svensker frem for å inspisere vadet. Det ble skuddvekslinger før svenskene dro tilbake til Bjørnstad. Her rev de ned flere hus for å bygge flåter som skulle brukes for å kokke utenfor rekkehold for kanoner og musketter.

9.Mai 1716. Det store slaget i Vadet.

Svenskene kommer nå mot Vadet med kanoner og mange soldater. Det blir nå skutt fra begge sider en tid. Svenskene setter nå ut sine flåter de hadde bygd med mange soldater for å komme utenfor rekkevidden av kanoner og musketter for så å angripe nordmennene i ryggen. Men dårlig vær og høye bølger gjør at de ikke kommer så langt ut og de blir skutt i filler av de norske kanoner. Over 40 svenske soldater mistet livet. General Delwig sender nå 600 mann for å gå rundt Femsjøen for å felle nordmennene i ryggen.. Nordmennene legger nå planer om å ro opp til Torpedalen fort for å stopp svenskene der, men sjøen er for grov. Nordmennene står nå i Vadet til Svenskene nærmer seg. Da trekker de kanoner og mannskap mot Fredrikshald. Når de svenske troppene kommer frem til Vadet, vader de andre soldatene over elven. De går nå utenom Fredrikshald og til Svinesund. Her bygges det bro etter at Sponviken skanse ble tatt.

Svenske styrkers senere angrep mot Fredriksten og byen ble slått tilbake (Slaget ved Borgerskansan). Senere samme sommer, den 8. juli 1716, ble den svenske forsyningsflåten ødelagt av den Dansk-Norske Flåten under ledelse av Peter (Wessel) Tordenskiold i Dynekilen. Karl XII måtte trekke seg tilbake til Sverige. – Felttoget mot Norge hadde mislykkes.

Halden - Trefningene ved Vadet – Mai-juni1716

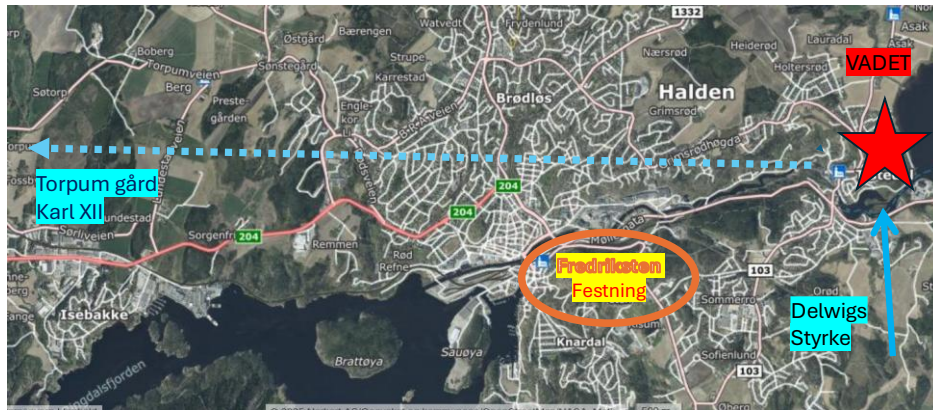

Kart som viser hvor arrangementet «Slaget i Vadet 1716», 5-7.6. 2026 finner sted.

Bilde over plassen der arrangementet finner sted – ved kanten av Femsjøen

Overordnet situasjon – Halden 1716

Skisse som viser hvor styrkene var plassert og rykket frem før slaget.

Karl XII – Felttoget mot Norge i 1716

Historisk skisse som viser hvordan styrkene var utplassert i (1716) og 1814.

Fredrikshald Borgervæpning 1644 – 1881

Bindende påmelding og kontaktskjema - Slaget i Vadet 1716

05. til 07. juni 2026

Avdelingens/deltakers navn:
Nasjonalitet:
Kontaktopplysninger: Navn, epost, telefon på ansvarlig leder (offiser/enkeltdeltaker):
Eventuell NK:
Antall mannskaper totalt:

Våpengren/avdelingstype (sett av kryss)

- Infanteri Antall musketter: _____
 Artilleri Antall kanoner/evt morter: _____ Kaliber: _____
 Spill/musikk Fløyte/Tromme m.m: _____
 Sivile Spesifiser: Eks: Marketenteri _____
 Annet Spesifiser: _____

Overnatting

Angi antall telt avdelingen medbringer:

Antall mannskapstelt: _____

Antall offisers telt: _____

Mark. telt: _____

Omvisning i Dynekilen søndag 07.06.26

Ønsker å delta på omvisning ved Dynekilen søndag 7.06.2026: Antall: _____

Deltakeravgiften på NOK 250 pr person innbetales innen påmeldingsfristen til vår konto i Berg sparebank merket: Betaler (Foreningens navn) og VADET 2026:

Fra Norge Bankkonto: 1105.27.86489, Berg Sparebank, Storgata 10, 1771 Halden, Norge

Fra utlandet IBAN: NO59 1105 2786 489, BIC/SWIFT: BRGPNO21XXX

Utfylt skjema returneres til: barrikaden@live.no senest innen 1.5.2026.